

Sygn. akt III KK 421/21

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art.535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 8 grudnia 2021 r.,
sprawy **K. P.**
skazanego z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 10 marca 2021 r., sygn. akt II AKa [...],
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w S.
z dnia 15 września 2020 r., sygn. akt II K [...],

p o s t a n o w i ł

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

K. R. P. został oskarżony o to, że: w dniu 7 czerwca 2019 roku w M., podstępem polegającym na upojeniu alkoholem małoletniej pokrzywdzonej poniżej lat 15 W. P. , doprowadził ją do obcowania płciowego, w ten sposób, że udostępnił jej do spożycia 3 piwa oraz nieznaczną ilość wódki a następnie całował ją w usta, dotykał jej miejsc intymnych oraz wkładał palce do pochwy, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, to jest o czyn z art. 197 §

3 pkt 2 k.k. w zb. z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 208 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 15 września 2020 r., w sprawie II K (...), uznał oskarżonego w zakresie zarzuczonego mu czynu za winnego tego, że w dniu 7 czerwca 2019 roku w M., podstępem polegającym na upojeniu alkoholem małoletniej pokrzywdzonej poniżej lat 15 W. P., doprowadził ją do obcowania płciowego, w ten sposób, że udostępnił jej do spożycia alkohol w postaci 3 piw oraz nieznaczonej ilości wódki, a następnie całował ją w usta, dotykał jej miejsc intymnych oraz wkładał palce do pochwy, to jest dokonania czynu wyczerpującego dyspozycję art. 197 § 3 pkt 2 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 197 § 3 pkt 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 4 lat pozbawienia wolności, a nadto na podstawie art. 41 § 1 a i art. 41 a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego K. R. P. dożywotnio zakaz zajmowania wszelkich stanowisk związanych z wychowaniem i edukacją osób małoletnich oraz zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej W. P. na odległość mniejszą niż 100 metrów przez okres 4 lat oraz zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Od opisanego wyroku Sądu Okręgowego w S. apelację wniósł prokurator i obrońca oskarżonego. Po ich rozpoznaniu Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 10 marca 2021 r., w sprawie II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uzupełnił opis przypisanego oskarżonemu czynu o sformułowanie „przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu pięciu lat po odbyciu co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne”, a kwalifikację prawną tego czynu uzupełnił o art. 64 § 1 k.k. pozostający w związku z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) obrońca oskarżonego wniósł kasację. Zaskarżył go w całości i zarzucił mu:

1. mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia rażące naruszenie przez Sąd II instancji przepisów prawa procesowego, a mianowicie: art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 6 k.p.k. i art. 6 ust. 1 Europejskiej

Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm poprzez zaniechanie przez Sąd II instancji należytego i rzetelnego rozważenia i ustosunkowania się w uzasadnieniu wyroku do zarzutów podniesionych w punktach 2 i 3 apelacji obrońcy oskarżonego - które to uchybienie miało istotny wpływ na treść wyroku, bowiem doprowadziło do nie rozpoznania sprawy przez Sąd II instancji w granicach apelacji oraz do nienależytego wyjaśnienia zasadności rozstrzygnięcia sądu odwoławczego w granicach umożliwiających zrozumienie i poddanie merytorycznej kontroli kasacyjnej podstaw tego rozstrzygnięcia zawartego ostatecznie w wyroku;

2. mogące mieć wpływ na treść orzeczenia rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

- art. 197 § 3 pkt 2 k.k. przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż podanie alkoholu 14-letniej pokrzywdzonej przez oskarżonego (nawet jeśli pokrzywdzona wcześniej знаła skutki jego działania) wyczerpuje znamiona podstępny w rozumieniu art. 197 § 3 pkt 2 k.k. - podczas gdy prawidłowa wykładnia prawna tego przepisu winna skutkować uznaniem, iż podanie alkoholu 14-letniej pokrzywdzonej w sytuacji, gdy pokrzywdzona wcześniej знаła skutki działania alkoholu na organizm nie wypełnia znamion podstępny w rozumieniu art. 197 § 3 pkt 2 k.k.,

- które to uchybienie miało wpływ na treść wyroku z uwagi na utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy wyroku Sądu I instancji skazującego oskarżonego za popełnienie czynu z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. - podczas gdy dokonanie prawidłowej wykładni prawnej tego przepisu winno skutkować zmianą wyroku Sądu I instancji poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu,

- art. 64 § 1 k.k. i art. 115 § 3 k.k. przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż czyn z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. przypisany oskarżonemu w wyroku Sądu I instancji jest przestępstwem podobnym do czynu z art. 189 § 1 k.k. (za który oskarżony był uprzednio skazany), podczas gdy prawidłowa wykładnia prawna tych

przepisów winna skutkować uznaniem, iż czyny z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. i z art. 189 § 1 k.k. nie są przestępstwami podobnymi,

- które to uchybienie miało wpływ na treść wyroku Sądu II instancji z uwagi na fakt, iż Sąd Odwoławczy uwzględniając apelację prokuratora zmienił wyrok Sądu I instancji poprzez uzupełnienia opisu i kwalifikacji prawnej czynu o przepis art. 64 § 1 k.k.

Podnosząc powyższe zarzuty i powołując się na treść art. 537 § 1 i 2 k.p.k., obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu - II Wydział Kamy w (...) do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Zarzuty sformułowane w kasacji w większości stanowią powtórzenie zarzutów apelacyjnych. Zauważyć przy tym należy, że obrońca nie odniósł się w uzasadnieniu kasacji do argumentów podanych w uzasadnieniu Sądu odwoławczego. Dowodzi to tego, że wnosząc kasację dążył do ponownej kontroli wyroku Sądu I instancji, a nie wyroku Sądu odwoławczego.

Wbrew sformułowanemu w kasacji zarzutowi Sąd Apelacyjny w (...) w sposób należyty i rzetelny rozważył i ustosunkował się do zarzutów sformułowanych w punktach 2 i 3 apelacji. Na s. 8-12 uzasadnienia zbadał wyrok Sądu I instancji zarówno z perspektywy zarzutu naruszenia art. 2 § 2, 4, 7, 410 k.p.k., jak i błędu w ustaleniach faktycznych. Nie ma potrzeby przytaczania szczegółowych rozważań Sądu odwoławczego. Podkreślić jednak należy, że Sąd trafnie stwierdził, że sam fakt, iż obrońca w inny sposób ocenia zgromadzone dowody, nie jest wystarczający dla stwierdzenia naruszenia art. 7 k.p.k. i błędu w ustaleniach faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji. Z kolei o naruszeniu art. 410 k.p.k. nie może świadczyć przyjęcie, że niektóre dowody są niewiarygodne. Nie

świadczy to o ich pominięciu. Słusznie Sąd odwoławczy nie przychylił się także do zarzutu naruszenia art. 4 k.p.k., gdy skarżący nie wskazał konkretnego przepisu procedury karnej świadczącego o naruszeniu zasady obiektywizmu. To samo należy odnieść do zarzutu naruszenia art. 2 § 2 k.p.k.

Podniesiony w kasacji zarzut naruszenia art. 197 § 3 pkt 2 k.p.k., w apelacji sformułowany był jako zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Odnosząc się do niego Sąd odwoławczy podkreślił, że za przyjęciem, iż w badanej sprawie K. P. zastosował podstęp przemawiał nie tyle jej absolutny brak wiedzy o działaniu alkoholu, co fakt, że oskarżony podał alkohol osobie niedojrzałej, praktycznie dziecku. Te okoliczności przemawiały za przyjęciem, że pokrzywdzona została doprowadzona do stanu, w którym nie była w stanie stawiać oporu. Stanowisko zajęte przez Sąd odwoławczy w przedmiocie sposobu rozumienia „podstępu” zasługuje na aprobatę.

Odnosząc się natomiast do zarzutu naruszenia art. 64 § 1 k.k. i art. 115 § 3 k.k., to stanowisko Sądu II instancji, zgodnie z którym przestępstwa z art. 197 k.k. i art. 189 k.k. stanowią przestępstwa podobne, jest trafne. Zgodnie z art. 115 § 3 k.k. jedną z przesłanek podobieństwa przestępstw jest ich przynależność do tego samego rodzaju. Oznacza to rodzajową tożsamość dobra prawnego, dla ochrony którego określone zachowanie zostało skryminalizowane. W przypadku wymienionych przestępstw rodzajowym dobrem prawnym jest wolność człowieka.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.